

KONFERENCIJA za stručne suradnike - pedagoge

Daljnja provedba kurikularne reforme
strukovnog obrazovanja

Uloga pedagoga u implementaciji modularne nastave

izv.prof.dr.sc. Morana Koludrović
18. ožujka 2025.

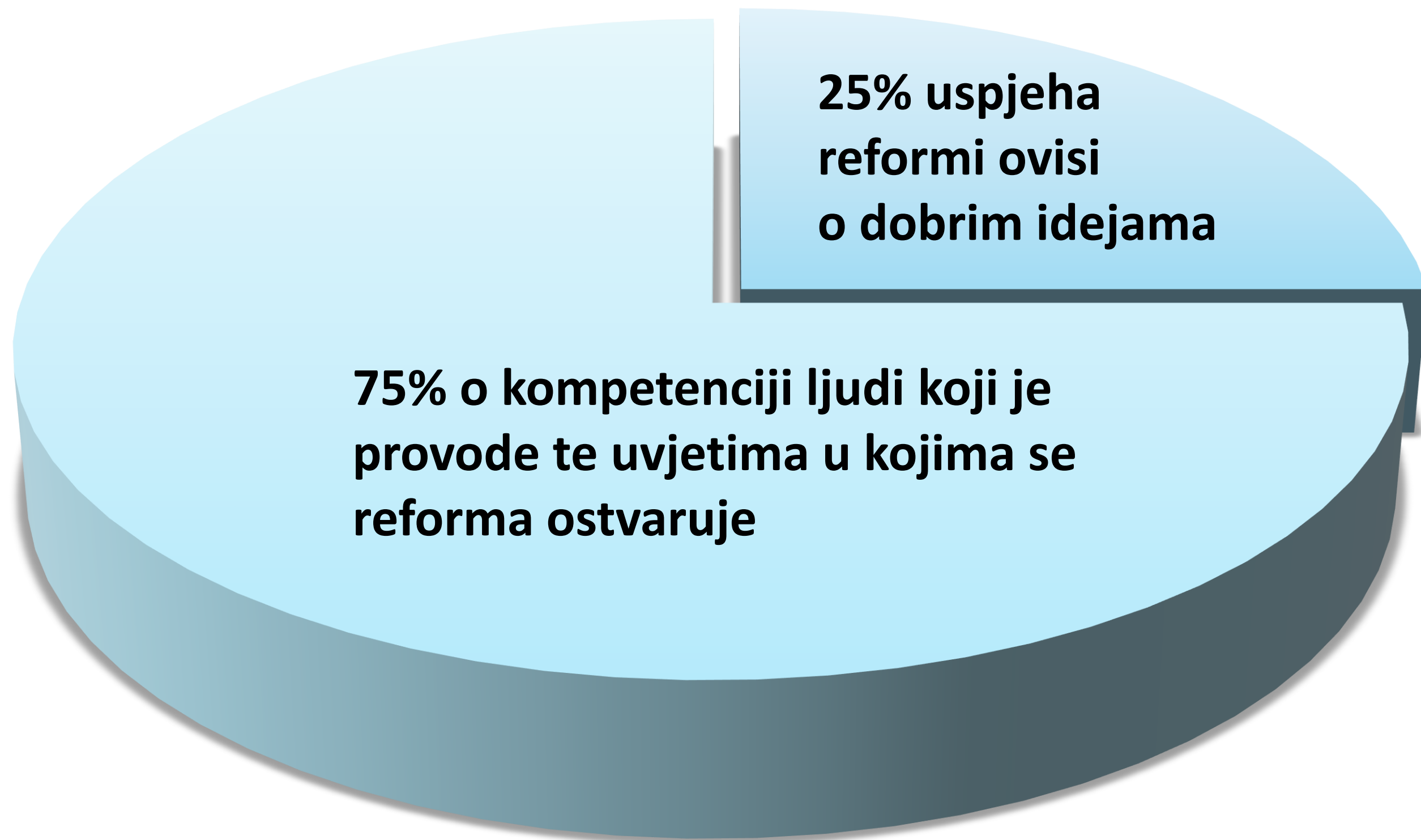
Ključni poslovi i kompetencije pedagoga prema standardu zanimanja

- Implementacija teorijskih spoznaja u kontekstu suvremene pedagoške teorije
- Organizacija programa odgojno-obrazovnog rada polazeći od društvenih čimbenika
- Organizacija odgojno-obrazovnog procesa
- Organizacija i provedba odgojno – obrazovnog rada s učenicima s posebnim potrebama
- Suradnja s unutarnjim i vanjskim dionicima u okviru odgojno – obrazovnog rada
- Administrativni poslovi pedagoga
- Osiguravanje i unaprjeđivanje sustava kvalitete
- Savjetodavni rad pedagoga
- Provođenje istraživanja i primjena rezultata u odgojno – obrazovnom radu
- Mentorski rad pedagoga

Pedagog je duša ustanove

prema Begetto, 2007.

**Pedagog poznaje i razumije
kontekst sustava odgoja i
obrazovanja**

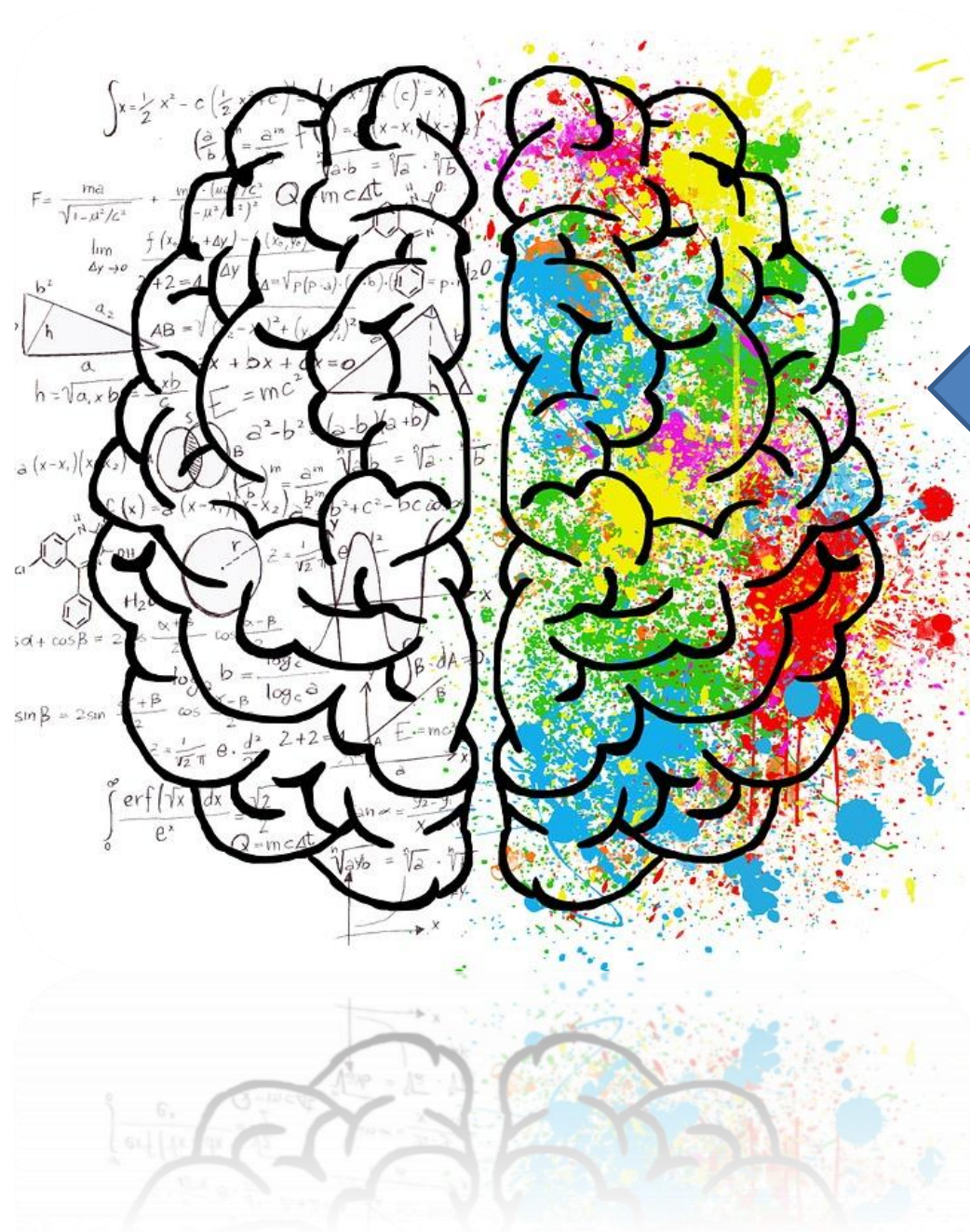

Davne pedagoški težnje i modularna nastava

Nešto staro...

Nešto novo...

Nešto posuđeno...

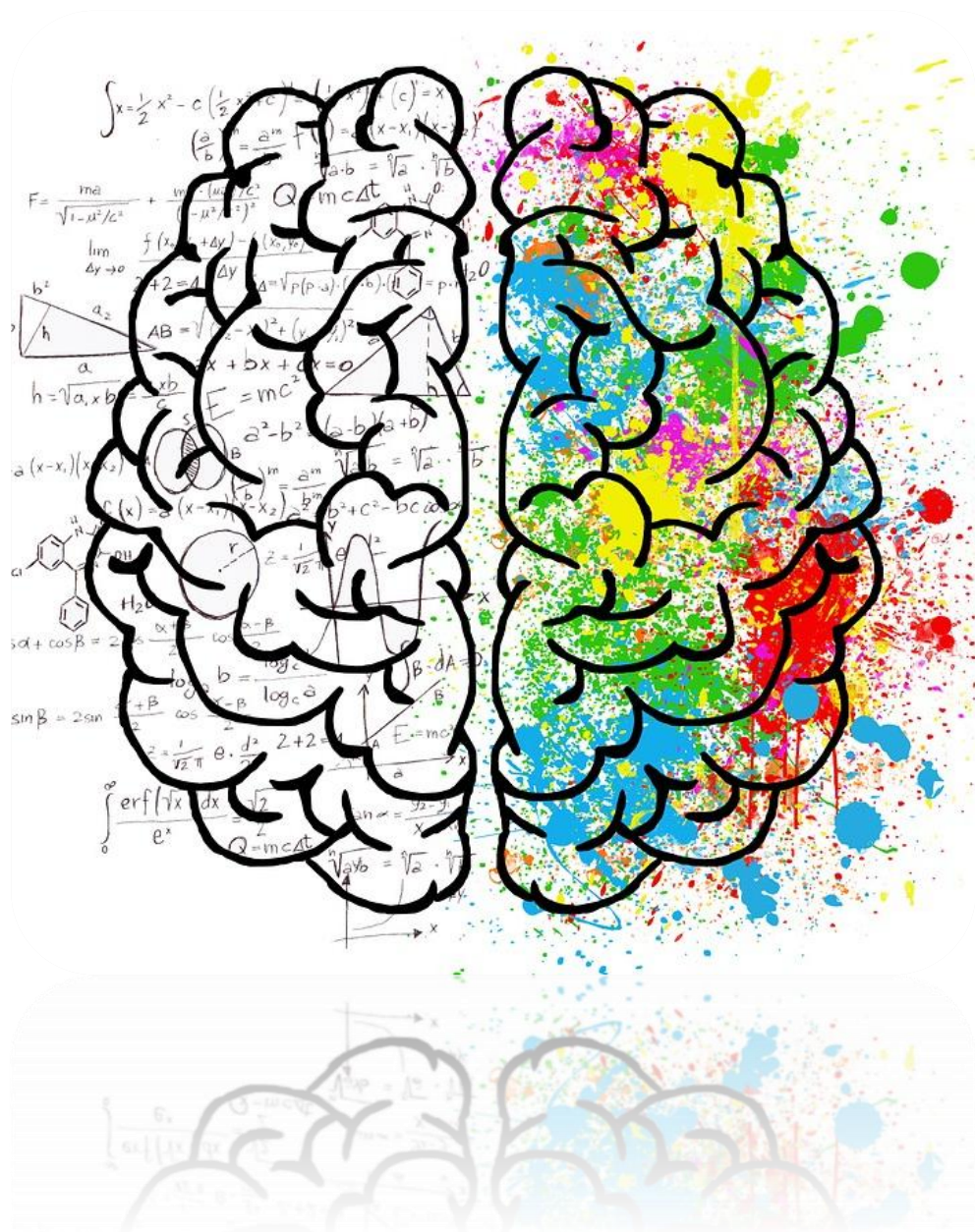
Djeca uče glavom, srcem i rukama
Johann Heinrich Pestalozzi (1746-1827)

**Svijet obrazovanja je
poput otoka na kojem se
ljudi, izolirani od svijeta,
pripremaju za život kroz
isključenost iz života.**

Pomozi mi da to napravim sam.

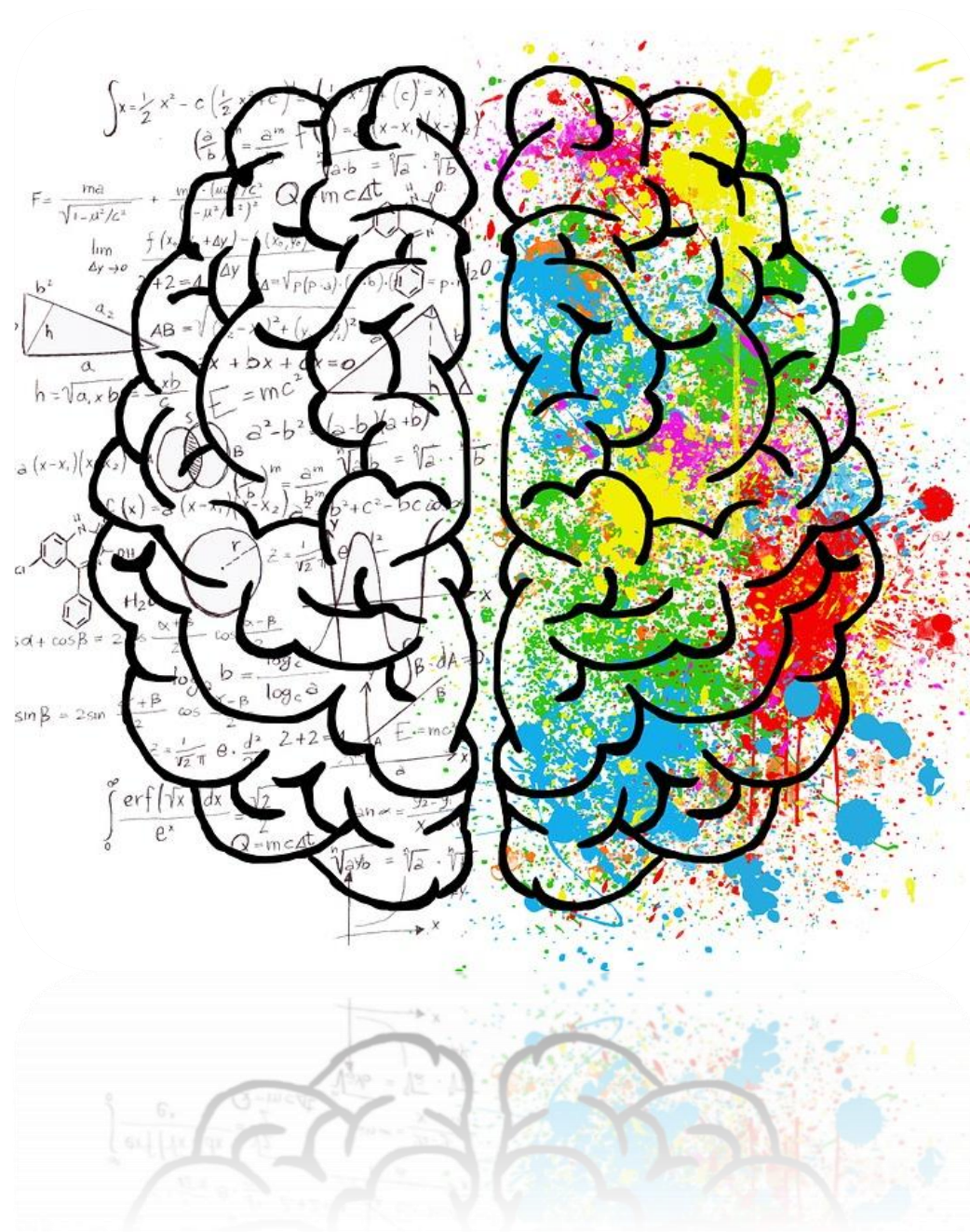
Maria Montessori (1870 – 1952)

Kompetencija je skup znanja, vještina, samostalnosti i odgovornosti

Zakon o HKO (2021)

Na što se učenici žale?

I malo o tome kako smo mi nerijetko poučavani...

I jedan od pokretača modularne nastave!

Pet različitih satova u toku dana i prethodno pripremanje učenika za isti toliki broj sati za slijedeći dan mora u dječjoj glavi stvoriti kašu.

Pavel Petrovič Blonski, 1921.

Što modularna nastava omogućuje?

Načini stjecanja skupova ishoda učenja (postotak i broj sati)	Vodeni proces učenja i poučavanja	Oblici učenja temeljenog na radu	Samostalne aktivnosti učenika/polaznika
	32% (40 sati)	48% (60 sati)	20% (25 sati)

Čujem → zaboravim
Vidim → zapamtim
Uradim → rozumijem

Konfucije (551-479. p.K.)

... odnosno...

Zašto?

- Mi predajemo → učenici zaboravljaju
- Mi pokazujemo → učenici pamte
- Mi demonstriramo → učenici razumiju

- **UČENICI RADE → MOGU I HOĆE!**

TABVLA ARTIVM, QVAS IN hoc volumine coniunximus.

Idea illius disciplinae, expressa in Ciceroniano, qui exemplo instituti Ciceronis, puram sinceram & bene instituende iuventutis viam indicat, multaq; trita per gymnasia publica institutionis via in lingulis artibus explicat; & ad liberalium artium amorem praeco quidam communis & exhortator est.

In P. Rami disciplina Philosophica, consider.

Curriculum & opus Philosophicum, partim

Exotericum in

Grammatica — {
Latina.
Graeca.
Gallica.

Rhetorica.

Logica seu Dialectica.

Acroamaticū in

Arithmetica.

Geometria.

Physica.

Ethica.

Petrus Ramus
1515.-1572.

Cannot See the Wood for the Trees.

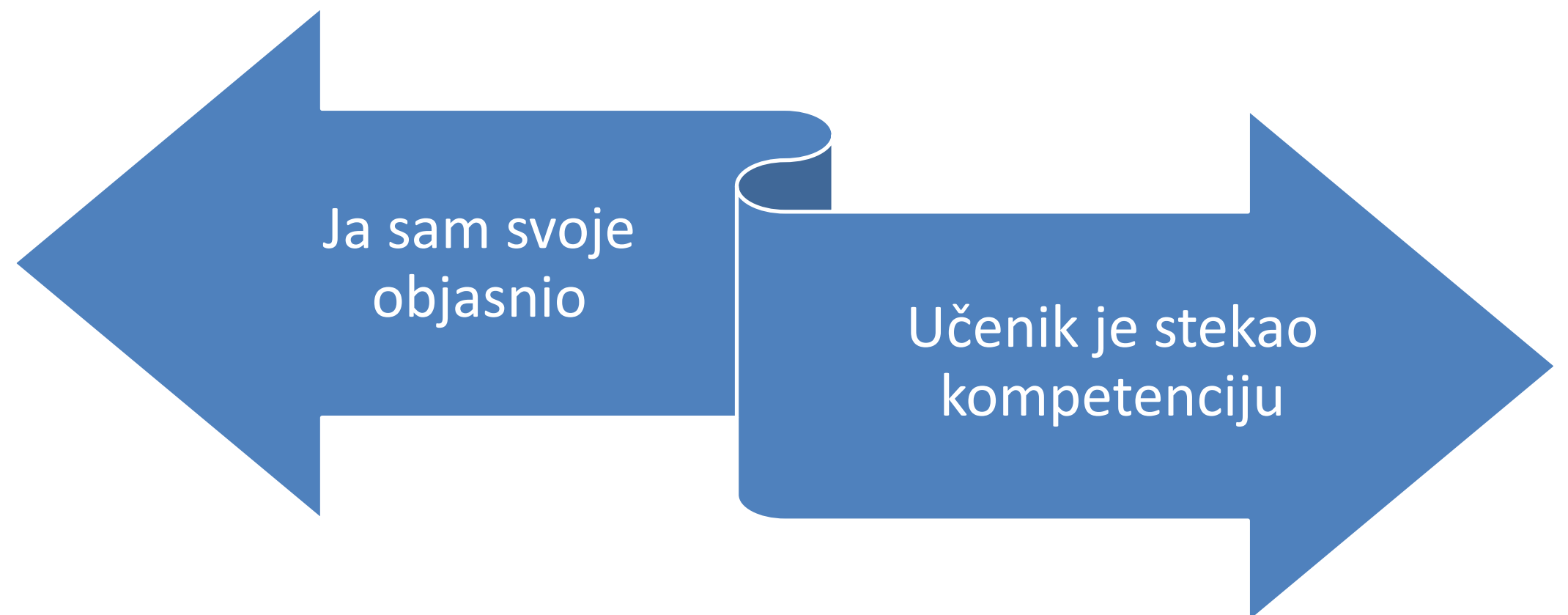
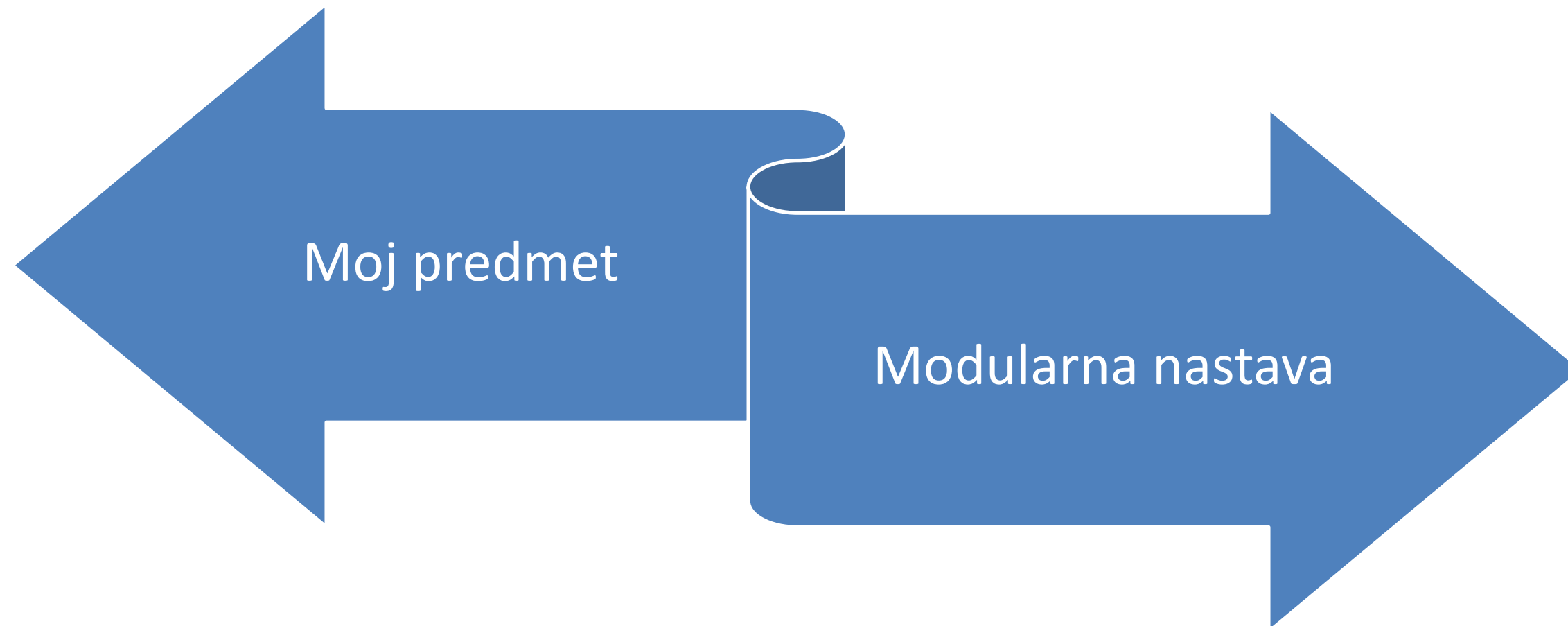

**Modularna nastava je nastava
usmjerena na učenika**

Načini stjecanja skupova ishoda učenja (postotak i broj sati)	Vođeni proces učenja i poučavanja	Oblici učenja temeljenog na radu	Samostalne aktivnosti učenika/polaznika
	32% (40 sati)	48% (60 sati)	20% (25 sati)

Naglasak je stavljen na učenikovo učenje, umjesto na nastavnikovo poučavanje

Izazovi

Složiti raspored

Nastavnici koji se opiru promjeni

Nastavnici koji međusobno teško komuniciraju, a trebali bi surađivati u istom modulu

ULOGA PEDAGOGA

motivacijska
komunikacijska
organizacijska

Prilike

Razvoj suradnje na svim relacijama

Smanjenje izostajanja s nastave

Smanjenje problema s disciplinom i nepoželjnih ponašanja učenika

Nastavnici neće paralelno predavati više predmeta

Učenici će vidjeti cjelinu

Prepoznatljivost škole

Standardizacija u smislu stečenih ishoda učenja

Jednostavnost u praćenju rada nastavnika i učenja učenika

Individualizacija i fleksibilnost nastavnog procesa

Savjetodavna i mentorska uloga

pedagoga

Suradnja s unutarnjim i vanjskim

dionicima

**Organizacija odgojno –
obrazovnog rada u modularnoj
nastavi i uloga pedagoga**

Kurikuli općenito i u modularnoj nastavi

Kurikuli su namijenjeni nastavnicima i učenicima

Trebaju biti jasni i transparentni

Trebaju omogućiti standardizaciju ostvarenih kompetencija te nastavu usmjerenu na učenika

- Individualizacija nastavnog procesa
- Kreativnost i kritičko mišljenje
- Aktivnost učenika na nastavi
- Fleksibilnost u organizaciji nastavnog procesa
- Transparentno vrednovanje kojim se provjerava ostvarenost ishoda učenja
- ...

Primjer

**Strukovni kurikulum za stjecanje kvalifikacije cvjećarski tehničar dizajner /
cvjećarska tehničarka dizajnerica**

Razina kvalifikacije prema HKO-u 4.2.

NAZIV MODULA	JEDNOSTAVNI CVJETNI ARANŽMAN
Šifra modula	
Kvalifikacije nastavnika koji sudjeluju u realizaciji modula	https://hko.srce.hr/registar/skup-ishoda-ucenja/detalji/8341 https://hko.srce.hr/registar/skup-ishoda-ucenja/detalji/8354

Obujam modula (CSVET)	6 CSVET bodova Izrada girlande (2 CSVET boda) Izrada vijenca u cvjetnom dizajnu (4 CSVET boda)		
Načini stjecanja skupova ishoda učenja (od – do, postotak)	Vođeni proces učenja i poučavanja	Oblici učenja temeljenog na radu	Samostalne aktivnosti učenika/polaznika
	10 – 20 %	70 – 80 %	20 – 30 %
Status modula (obvezni/izborni)	Obvezni		
Cilj (opis) modula	Cilj je modula omogućiti učenicima stjecanje kompetencija u izradi jednostavnih cvjetnih aranžmana kroz teoretska znanja o važnosti, upotrebi i simbolici girlanda i vijenaca koristeći se pritom različitim tehnikama izrade, različitim biljnim materijalima te različitim tehničkim pomagalicama i pazeći pritom na sigurnost rada, ispravno korištenje alata te racionalno korištenje biljnog materijala, vremena i sortiranje otpada.		
Ključni pojmovi	vrste girlanda, vrste vijenaca, tehnike izrade girlande i vijenca, pribor i tehnička pomagala, upotreba girlanda i vijenaca		

<p>Povezanost modula s međupredmetnim temama (ako je primjenljivo)</p>	<p>MPT: UČITI KAKO UČITI A.4./5.2.2. Učenik se koristi različitim strategijama učenja i samostalno ih primjenjuje u ostvarivanju ciljeva učenja i rješavanju problema u svim područjima učenja. A.4./5.3.3. Kreativno mišljenje Učenik kreativno djeluje u različitim područjima učenja. B.4./5.2.2. Učenik samostalno određuje ciljeve učenja, odabire pristup učenju te planira učenje. C.4./5.3.3. Učenik iskazuje interes za različita područja, preuzima odgovornost za svoje učenje i ustraje u učenju. D.4./5.2.2. Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spreman je zatražiti i ponuditi pomoć.</p> <p>MPT: PODUZETNIŠTVO A.4.1. Primjenjuje inovativna i kreativna rješenja. B.4.2. Planira i upravlja aktivnostima. C.4.1. i 4.2. Sudjeluje u projektu ili proizvodnji od ideje do realizacije.</p> <p>MPT: OSOBNI I SOCIJALNI RAZVOJ A.4.1. Razvija sliku o sebi. A.4.4. Upravlja svojim obrazovnim i profesionalnim putem. B.4.3. Preuzima odgovornost za svoje ponašanje.</p> <p>MPT: ZDRAVLJE B.4.1.A Odabire primjerene odnose i komunikaciju. B.4.2.C Razvija osobne potencijale i socijalne uloge.</p> <p>MPT: ODRŽIVI RAZVOJ B.4.1. Djeluje u skladu s načelima održivog razvoja s ciljem zaštite prirode i okoliša.</p>
<p>Preporuke za učenje temeljeno na radu</p>	<p>Učenje temeljeno na radu provodit će se u ustanovi za strukovno obrazovanje u specijaliziranim učionicama i realnim uvjetima kod poslodavca. Preporučuje se teorijska znanja primijeniti u realnim i simuliranim situacijama provođenjem načela zaštite na radu te korištenjem osobnih zaštitnih sredstava u obavljanju poslova.</p>
<p>Specifični materijalni uvjeti i okruženje za učenje potrebni za realizaciju modula</p>	<p>https://hko.srce.hr/registar/skup-ishoda-ucenja/detalji/8341 https://hko.srce.hr/registar/skup-ishoda-ucenja/detalji/8354 Ishode učenja koji se stječu praktičnim radom u specijaliziranim učionicama te učenjem temeljenim na radu potrebno je izvoditi u odgojno-obrazovnim skupinama. Zaštitna odjeća, obuća i oprema. Okruženje za ostvarivanje ishoda učenja uključuje širok spektar mogućnosti koje se prilagođavaju potrebama učenika i kvalifikacija. To okruženje može obuhvaćati licenciranog poslodavca, regionalni centar kompetentnosti (gdje je primjenljivo), školsku učionicu, specijaliziranu učionicu ili praktikum, kao i učenje temeljeno na radu kod poslodavca. Ishodi učenja ostvaruju se kroz različite oblike aktivnosti, a oni vezani za učenje temeljeno na radu izvan škole usklađuju se između škole i poslodavca.</p>

Skup ishoda učenja iz SK-a, obujam:	Izrada vijenaca u cvjetnom dizajnu (4 CSVET boda)
Ishodi učenja	Ishodi učenja na razini usvojenosti „dobar“
Primijeniti tehnike izrade vijenaca na raznim podlogama	Koristiti tehnike izrade vijenaca na raznim podlogama
Primijeniti alat, pribor i pomagala kod izrade vijenca prema pravilima struke	Koristiti alat, pribor i pomagala kod izrade vijenaca na siguran način
Klasificirati otpad prema ekološkim smjernicama	Sortirati otpad prema ekološkim smjernicama
Analizirati postupke izrade vijenaca na različitim tipovima vijenaca s obzirom na vrstu biljnog materijala	Koristiti različite postupke izrade vijenaca na različitim tipovima vijenaca s obzirom na vrstu biljnog materijala
Kreirati različite ukrase vijenaca poštujući pravila struke	Izraditi različite ukrase vijenaca poštujući pravila struke
Izraditi vijenac za razne prigode i blagdane	Izraditi vijenac za razne prigode i vjerske blagdane od prirodnih materijala
Analizirati simboliku, proporcije i tipove vijenaca	Komentirati simboliku, proporcije i tipove vijenaca
Razlikovati podloge za izradu vijenaca	Opisati različite podloge za izradu vijenaca
Razlikovati vijence prema primjeni	Opisati vijence prema primjeni

Dominantni nastavni sustav i opis načina ostvarivanja SIU-a

Dominantni je način rada učenje temeljeno na radu. Nastavnik predstavlja vrste vijenaca, materijale i tehnička pomagala pri izradi i postavljanju.

Zajedno s učenicima analizira proporcije i tehničke mogućnosti izrade vijenaca prema prigodi i mjestu postavljanja te mogućim nadopunama s dekorativnim dodatcima. Učenje temeljeno na radu odvija se uključivanjem učenika u kreiranje vijenaca u cvjećarskim praktikumima i kod gospodarskih subjekata s kojima je uspostavljena suradnja.

Ovisno o kompleksnosti zadatka u realizaciji, koriste se suradničko učenje: grupni rad, timski, rad u parovima i samostalan rad. Učenici planiraju i predlažu moguća rješenja izvedbe i postavljanja vijenaca. Radom u timovima primjenjuju stečena znanja i vještine u kreiranju vijenaca za različite prigode. Nastavnik koordinira, usmjerava i vrednuje aktivnosti učenika prema jasnim kriterijima. Nakon provedenoga vođenog procesa učenja i poučavanja učenici će u specijaliziranim učionicama i/ili kod poslodavca provoditi radne procese u skladu sa standardima kvalitete rada. Mentor organizira i usmjerava aktivnosti učenika te ih potiče na primjenu naučenih znanja i vještina.

Nastavne cjeline/teme

Vijenci za prigode i blagdane

Vrste vijenaca za prigode i blagdane

Vrste biljnog i dekorativnog materijala za razne prigode i blagdane

Tehnike rada

Zbrinjavanje otpada

Načini i primjer vrednovanja

Način i primjer vrednovanja skupa ishoda učenja samo su jedan od mogućih pristupa te se nastavnike potiče da primijene svoje znanje i kreativnost u pripremi različitih zadataka, oblika rada i metoda vrednovanja uzimajući u obzir relevantne propise te specifičnosti svoga radnog okruženja i odgojno-obrazovne skupine.

Primjer vrednovanja:

Zadatak:

Za zlatni pir bračnog para potrebno je urediti stol slavljenika vijencem u cvjetnom dizajnu. Pri izradi vijenca u cvjetnom dizajnu potrebno je koristiti podlogu koja odgovara odabranoj tehnici rada i vrsti biljnog materijala. Prema pravilima struke treba koristiti alat, pribor i pomagala, kreirati različite ukrase s obzirom na prigodu te ekološki zbrinuti otpad.

Vrednovanje za učenje: tablica za praćenje učenika za vrijeme rada

Tablica vrednovanja nastavnika:

Elementi procjene	Potpuno	Djelomično	Potrebno doraditi
Učenik se pripremio prema uputama nastavnika.			
Učenik sudjeluje u izradi zadatka.			
Učenik provodi samovrednovanje.			

Prijedlog prilagodbe za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

Budući da je u ovom skupu ishoda učenja dominantno učenje temeljno na radu u kojemu se učenici stavljaju u realne radne situacije tijekom kojih rade samostalno, učenicima s teškoćama treba dati produljeno vrijeme za izvršavanje zadatka. Pri određivanju redoslijeda izlaganja treba obratiti pozornost na to da učenici s teškoćama izlažu na kraju kako bi imali više vremena za izradu zadatka. Na takav način svaki učenik ima priliku pokazati svoje jače strane, a ostali učenici imaju priliku učiti i raditi s učenicima različitih sposobnosti. Takve su situacije moguće i u stvarnome radnom okruženju pa se učenici navikavaju na timski rad.

U individualiziranom kurikulu za svakog učenika s posebnim potrebama navedeni su preporučeni načini rada, primjeri individualizacije te načini i oblici vrednovanja. Poseban naglasak treba staviti na kontinuirano vrednovanje za učenje koristeći kvalitetne, konstruktivne i poticajne povratne informacije s ciljem motiviranja učenika, jačanja samopouzdanja te omogućavanja daljnjeg napretka. Nastavnik će procijeniti koja je razina pedagoške podrške učeniku potrebna. Nije namjera da nastavnik odradi dio uvjeta za dostizanje ishoda učenja umjesto učenika.

Darovitim učenicima treba omogućiti proširivanje teme u skladu s razlikovnim/individualiziranim kurikulumom.

Vrednovanjem za učenje treba prikupiti informaciju o njihovom napretku, a složenost zadataka odrediti na temelju rezultata formativnog vrednovanja darovitih učenika.

Trebaju li nam doista udžbenici?

Modularna nastava znači i imati

povjerenje u kompetentnost

nastavnika

ULOGA PEDAGOGA

motivacijska
komunikacijska
organizacijska
s ciljem osiguravanja kvalitete odgojno –
obrazovne ustanove

Međutim...

...za reformu je potrebno vrijeme

Niti na nastavi, niti u svakodnevnom poslovnom i
privatnom životu svi ne razumiju i prihvaćaju isto u isto

vrijeme...

Sustav odgoja i obrazovanja...

...ne događa se sam po sebi

...uvijek nosi obrazovnu prošlost

**...mora „vući” naprijed, odnosno imati
futurološku dimenziju**

**...uvijek je reakcija na društveno – gospodarska
događanja određenog vremena**

**...sustav odgoja i obrazovanja ovisi o ljudima
koji u njemu sudjeluju i njihovom razumijevanju
i prihvaćanju promjene**

Kako savjetovati i motivirati one koji promjenu ne žele? Što će se dogoditi ako se ne mijenjamo?

1987.

2021.

2023.

2046.

Prema zaključku

Samo promjena (reforma) stalna je.

Modularna nastava je usmjerena na učenika.

Svaka promjena zahtijeva u prvim fazama prilagodbu i mnogo učenja.

Svake sljedeće godine će biti lakše.

Imamo priliku realizirati nastavu usmjerenu na učenika, a ne na sadržaj.

Nema učenika koji ne vole učiti. Uglavnom ne vole kako ih poučavamo.

Pedagog doista jest duša ustanove i uspješnost reforme koja omogućuje implementaciju cijele teorije koju smo učili tijekom studija uvelike ovisi o njemu.

HVALA NA PÁŽNJI

Agencija za
strukovno obrazovanje
i obrazovanje odraslih

DALJNJA PROVEDBA
KURIKULARNE REFORME
STRUKOVNOG OBRAZOVANJA

Sufinancira
Europska unija

ESF+
Učinkoviti ljudski
potencijali

